

DECIZIE

05 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoria

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Nicolae Lupăcescu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lupăcescu
împotriva Primăriei com. Țambula și Consiliului com. Țambula privind contestarea
actului administrativ,

împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Nicolae Lupăcescu,

c o n s t a ț ă :

La 08 august 2017 Nicolae Lupăcescu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei com. Țambula și Consiliului com. Țambula solicitând anularea
deciziei nr.3/2.1 din 25 iulie 2016, deciziei nr.3/2.2 din 25 iulie 2016 și deciziei nr.4/4
din 14 septembrie 2016.

Prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central, s-a respins
cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lupăcescu împotriva Primăriei com.
Țambula și Consiliului com. Țambula cu privire la anularea deciziei nr.3/2.1 din 25
iulie 2016, deciziei nr.3/2.2 din 25 iulie 2016 și deciziei nr.4/4 din 14 septembrie 2016,
ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Manifestând dezacord față de hotărârea primei instanțe, la 26 iulie 2018 Nicolae
Lupăcescu a declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoria
Bălți, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată împotriva Primăriei com.
Țambula și Consiliului com. Țambula cu privire la anularea deciziei nr.3/2.1 din 25
iulie 2016, deciziei nr.3/2.2 din 25 iulie 2016 și deciziei nr.4/4 din 14 septembrie 2016,
cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea lui Nicolae Lupăcescu
împotriva Primăriei com. Țambula și Consiliului com. Țambula cu privire la anularea
deciziei nr.3/2.1 din 25 iulie 2016, deciziei nr.3/2.2 din 25 iulie 2016 și deciziei nr.4/4
din 14 septembrie 2016.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii
de apel nemotivate depuse de Nicolae Lupăcescu împotriva hotărârii din 29 iunie 2018

a Judecătoria Bălți, mun. Bălți, comunicându-se apelantului că necesită să prezinte prin intermediul cancelariei Curții de Apel Bălți, apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, și s-a stabilit termen până la 20 noiembrie 2018, ora 09.00 să lichideze neajunsurile menționate, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de Nicolae Lupăcescu împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoria Bălți, mun. Bălți, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile cuprinse în încheierea Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2018 privind prezentarea cererii de apel motivată.

La 05 martie 2019 Nicolae Lupăcescu a declarat recurs împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel pe rol.

În susținerea recursului a indicat că nu a luat cunoștință cu încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, deoarece nu a recepționat-o fapt confirmat prin lipsa semnăturii pe avizul de recepție.

A menționat că încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 09 noiembrie 2018 de către avocatul Iuliana Pascal, însă la 28 mai 2018 contractul de asistență juridică a fost reziliat.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Reieșind din prevederile art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul a fost declarat de Nicolae Lupăcescu la 01 martie 2019, iar încheierea contestată a fost pronunțată la data de 20 noiembrie 2018, până la data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, prin derogare, în temeiul art. 258 alin. (3) Cod administrativ, admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Lupăcescu se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Bălți din 20 noiembrie 2018 a fost expediată în adresa recurentului la data de 27 noiembrie 2018 (f.d. 125), însă materialele dosarului nu conțin date cu privire la recepționarea acesteia de către ultimul.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Nicolae Lupăcescu neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii judecătorești, este în drept să respingă recursul.

Din actele cauzei rezultă că la 26 iulie 2018, Nicolae Lupăcescu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central (f.d. 107).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), e) (1¹), Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; probele invocate în susținerea apelului.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Nicolae Lupăcescu împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, și s-a acordat apelantului termen de până la data de 20 noiembrie 2018, ora 09.00 pentru lichidarea deficiențelor cererii de apel prin depunerea la secretariatul Curții de Apel Bălți a cererii de apel motivate (f.d. 114-116).

Încheierea instanței de apel din 01 noiembrie 2018 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa apelantului Nicolae Lupăcescu și a reprezentantului său, avocatul Iuliana Pascal, recepționat de către ultima conform avizului de recepție la 09 noiembrie 2018, fiind acordat termen până la 20 noiembrie 2018 pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel (f.d. 117-119).

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Nicolae Lupăcescu împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel în conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 122-124).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că, instanța de apel corect a restituit prin încheierea din 20 noiembrie 2018 cererea de apel depusă de către Nicolae Lupăcescu or, apelantul nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Nicolae Lupăcescu, cunoscând că a depus încă la 26 iulie 2018 doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Colegiul reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art.110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele cauzei, încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost expedită recurentului Nicolae Lupăcescu la data de 06 noiembrie 2018 (f.d.117), fiind recepționată de către avocatul Iuliana Pascal potrivit mențiunii de pe avizul de recepție la 09 noiembrie 2018 (f.d. 118), însă apelantul nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată în termenul acordat de instanța de apel, termen apreciat ca fiind unul suficient și real.

Astfel, argumentele recurentului precum că încheierea din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți nu a recepționat-o și astfel a fost în imposibilitate de a îndeplini corespunzător obligațiile, sunt neîntemeiate or, toate actele de procedură și acțiunile aferente dosarului respectiv sunt plasate pe portalul instanțelor de judecată fiind accesibilă tuturor cetățenilor.

Totodată, cu referire la argumentul recurentului precum instanța de apel a expedit eronat spre cunoștință copiile încheierilor din 01 noiembrie 2018 și respectiv din 20 noiembrie 2018, în adresa avocatului Iuliana Pascal, așa cum aceasta din urmă nu mai reprezintă recurentul din 28 mai 2018, Colegiul îl apreciază ca fiind neîntemeiat or, potrivit materialelor dosarului la 31 mai 2018, avocatul Iuliana Pascal, a expedit către Judecătoria Bălți, sediul Central, prin intermediul poștei electronice (iulianapascal@yahoo.com) cerere de amânare a examinării cauzei fixate pentru 31 mai 2018, ora 12.00, pentru o altă dată, menționând date disponibile până la 3 august (f.d. 96).

În această ordine de idei, Colegiul atestă că avocatul Iuliana Pascal a continuat asistența juridică și reprezentarea recurentului și după data de 28 mai 2018 și nici în procesele-verbale ale ședințelor de judecată din 31 mai 2018 și 29 iunie 2018, Nicolae

Lupăcescu nu a invocat și nu a înaintat careva cereri prin care să informeze că ar fi renunțat la serviciile reprezentantului său, avocatului Iuliana Pascal.

Or, conform prevederilor art. 107 Cod de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile pînă la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Prin urmare, Colegiul relevă că, instanța de apel corect a expediat copiile încheierilor din 01 noiembrie 2018 și respectiv din 20 noiembrie 2018 în adresa avocatului Iuliana Pascal or, conform mandatului avocațial seria MA nr. 1089165 din 24 martie 2017, ultima acordă asistență juridică și reprezintă interesele lui Nicolae Lupăcescu în cauza civilă împotriva Primăriei sat. Țambula (f.d. 2). Astfel, coroborând cu normele indicate supra, încheierile remise de către instanța de apel în adresa avocatului Iuliana Pascal, se consideră a fi recepționate și cunoscute de către clientul acesteia, recurentul Nicolae Lupăcescu.

Mai mult, Colegiul reține că la 29 noiembrie 2018, încheierea din 20 noiembrie 2018 a fost publicat pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată” (a se vedea pagina web a Curții de Apel Bălți, la rubrica încheieri).

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus-menționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7–8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii. Potrivit acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili. Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg, din motivul reintroducerii posibilității justițiabililor căutării hotărârii judecătorești după numele părților pe dosar.

În plus, conform punctului 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real. Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la momentul plasării încheierilor pe pagina web sus-menționată.

Astfel, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiate și pur declarative argumentele recurentului cu privire la faptul neaducerii la cunoștință de către instanța de apel a încheierilor sus-menționate or, acestea au fost expediate pe adresa domiciliului indicat de către recurent și anume XXX la data de 06 noiembrie 2018 și respectiv la 27 noiembrie 2018 (f.d. 117, 125), iar la 29 noiembrie 2018, încheierea privind restituirea cererii de apel depuse de către Nicolae Lupăcescu a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Bălți.

În acest context, Colegiu consideră că în esență, argumentele invocate de recurent au fost făcute „*pro causa*”, în scopul motivării omiterii termenului de prescripție.

Colegiul reține că, recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Așa fiind, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Nicolae Lupăcescu.

Se menține încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lupăcescu împotriva Primăriei com. Țambula și a Consiliului com. Țambula privind contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh